

Svar (25/8 2000)

Justitsministeren (Frank Jensen):

EU's adfærdskodeks for våbeneksport i Den Europæiske Union blev vedtaget den 8. juni 1998. Et af formålene med adfærdskodeksen er at opnå større gennemsigtighed ved at udbygge udvekslingen af relevante oplysninger blandt EU-medlemsstaterne om eksporten af konventionelle våben fra medlemsstaterne. Til opfyldelse af dette mål opstiller adfærdskodeksen bl.a. følgende operative bestemmelser:

»8. Hver medlemsstat sender de andre medlemsstater en fortrolig årsberetning om sin eksport af forsvarsmateriel og om anvendelsen af adfærdskodeksen. Disse beretninger drøftes på et årligt møde inden for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. På dette møde vurderer man også, hvordan kodeksen virker, indkredser de forbedringer, der eventuelt skal foretages, og fremsender en samlet beretning, som bygger på bidrag fra medlemsstaterne til Rådet til godkendelse.«

Adfærdskodeksen indeholder ikke bestemmelser om, hvilke oplysninger medlemsstaternes årsberetninger skal indeholde. Årsberetningerne er alene udtryk for, hvilke oplysninger medlemsstaterne er i besiddelse af fra deres behandling af sager om våbeneksport, og i øvrigt hvilke oplysninger medlemsstaterne finder er væsentlige for de andre medlemsstater at få kendskab til.

Danmark har indtil videre afgivet én årsberetning til EU til brug for udarbejdelsen af Rådets samlede årsberetning for 1998. Udover oplysninger om det danske retsgrundlag for behandling af sager om våbeneksport indeholdt den danske årsberetning oplysninger om antallet af meddelte tilladelser og afslag i 1998, våbentyper samt modtagerlande, herunder fordelingen af tilladelser på modtagerlande. Som det fremgår af punkt 8 i de operative bestemmelser i adfærdskodeksen, afgives medlemsstaternes oplysninger fortroligt, men oplysninger om tilladelser, afslag og værdien af eksporten blev offentliggjort i den samlede årsberetning for 1998.

En række af de andre medlemsstaters årsberetninger indeholdt oplysninger om værdien af de pågældende landes våbeneksport.

Når Danmark i modsætning til disse medlemsstater ikke har kunnet give oplysninger om værdien af våbeneksporten fra Danmark, skyldes det, at der ikke har været tradition for at af-

kræve de våbeneksporterende virksomheder sådanne oplysninger i forbindelse med Justitsministeriets behandling af ansøgninger om tilladelse til våbeneksport. Sagsbehandlingen har ikke fokuseret på de økonomiske, men på de politiske aspekter af eksporten. Det afgørende har således været, at Danmark ikke eksporterer våben til lande, som f.eks. er inddraget i krigsbegivenheder eller underlagt våbenembargo, eller som ikke opfylder kriterierne i EU-kodeksen.

Justitsministeriet har imidlertid i juni måned 2000 bedt virksomhederne om med virkning fra 1. juli 2000 at oplyse værdien af de varer, der søges om tilladelse til at eksportere. Baggrunden herfor er alene et generelt ønske om åbenhed på våbenområdet, og at det i lyset af de andre landes praksis forekommer naturligt, at Danmark bidrager til at skabe et samlet overblik over våbeneksporten i EU.

Det kan til orientering oplyses, at Justitsministeriet i samarbejde med Udenrigsministeriet, Forsvarsministeriet og Erhvervsfremme Styrelsen siden november 1999 har arbejdet med en dansk rapport om udførsel af forsvarsmateriel og eksportkontrol. Rapporten vil blive offentliggjort og udgivet én gang om året.

Det er tanken, at rapporten skal indeholde afsnit om retsgrundlaget, det administrative system og eksportkontrollen i praksis, herunder statistikker og tabeller vedrørende udførsel af forsvarsmateriel med oplysninger om f.eks. værdien af eksporten, og hvilke lande, der eksporterer forsvarsmateriel til. Det er endvidere tanken, at rapporten skal indeholde et afsnit om internationalt samarbejde om eksportkontrol, og herudover vil der i rapporten kunne beskrives andre aktuelle temaer i debatten om eksportkontrol.

Den første rapport forventes at være færdig inden udgangen af dette år.

Ad spm. nr. S 2848

Fra indenrigsministeren er modtaget supplerende besvarelse af et af Birthe Skaarup stillet spørgsmål. Spørgsmålet, der sammen med det foreløbige svar er optaget i Folketingstidende 1999-2000, forhandlingerne side 8945, lød således: